

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **T. T. L.,** zastoupené Mgr. Darinou Kučerovou, advokátkou se sídlem Děčín 2, Sofijská 890/31, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, proti rozhodnutí ze dne 21. 1. 2004, č. j. OAM-102/VL-20-05-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, ze dne 12. 8. 2004, č. j. 24 Az 70/2004-30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 21. 1. 2004, č. j. OAM-102/VL-20-05-2004, neudělil žalovaný žalobkyni azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně rozhodl tak, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně uvedla, že se do Vietnamu nemůže vrátit, nemá se tam o co opřít, režim nedodržuje lidská práva, nelze se svobodně vyjadřovat.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl rozsudkem ze dne 12. 8. 2004. Podle obsahu žaloby přezkoumal výrok rozhodnutí žalovaného o nevztažení překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Uvedl, že shodně s žalovaným měl pochyby o věrohodnosti tvrzení žalobkyně ve vztahu k jejím potížím s policií. V rámci správního řízení se nezmínila o tom, že by byla ve Vietnamu pronásledována za uplatňování svých názorů, ani v souvislosti se svým náboženským vyznáním. Jak vyplynulo z materiálu Ministerstva vnitra Velké Británie o Vietnamu z roku 2003, v případě návratu do Vietnamu by žalobkyně nebyla nucena vycestovat do státu, kde je ohrožen její život nebo svoboda z důvodu jejího náboženství.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas kasační stížnost založenou na důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., a to na vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech a soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Konkrétně uvedla, že ve Vietnamu obecně lidská práva dodržována nejsou a ona sama se obává svého návratu do vlasti. Ekonomické potíže měla také, tyto však nebyly hlavním důvodem žádosti o azyl. Ve vlasti byla nedůvodně pronásledována kvůli jejímu náboženskému vyznání. Nelze se též ztotožnit s citovanými zprávami o dodržování lidských práv ve Vietnamu. V zemi rozhodně nelze zcela svobodně vyznávat víru dle vlastní volby. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Stěžovatelka dovozovala vady řízení před správním orgánem spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech; zejména trvala na tom, že ve Vietnamu obecně nejsou dodržována lidská práva, sama byla pronásledována pro své náboženské vyznání. Nejvyšší správní soud se však s touto výtkou neztotožnil.

Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správného skutkového závěru.

Ze správního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

V žádosti o udělení azylu žalobkyně jako důvod, pro který žádá o udělení azylu označila ekonomické potíže, které měla ve Vietnamu. Obchodovala, na což si půjčila peníze, musela však platit vysoké daně, na které neměla. Stát jí proto zabavil dům. Odjela do Ruska za prací, život je tam však těžký a nebezpečný. Poté odcestovala do ČR, též za prací. Protože neměla platné osobní doklady, požádala o azyl.

Při pohovoru dle § 23 zákona o azylu uvedla, že je vietnamské národnosti a katolického vyznání. Ve Vietnamu prodávala videokazety a CD, které obsahovaly náboženské texty. Toto zboží jí posílal kamarád z ČR, ona je dále vypalovala a prodávala. Na obchodování si půjčila peníze v okresní bance, ale zkrachovala. V březnu roku 2001

jí okresní úřad za asistence policie a banky zabavil dům. Postup banky byl však zákonný. V lednu roku 2001 jí totiž policie zabavila zboží, neboť prodávala načerno, doma. Navíc se nejednalo o originály CD a kazet. Důvodem byl náboženský obsah, pojednával o svobodě vyznání v ČR. Policií byla na měsíc zadržena, poté utekla a skrývala se u sestry. Tento hlavní důvod zapomněla v žádosti i ve vlastnoručně psaných důvodech uvést, byla hodně unavena. Bezprostřední příčinou jejího odchodu z Vietnamu byl útěk z policie. Z tohoto důvodu by byla po návratu uvězněna.

Zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv ve Vietnamu za rok 2001, ze dne 4. 3. 2002, a za rok 2002, ze dne 31. 3. 2003, poukázaly mimo jiné na to, že vláda omezovala náboženskou svobodu a zakazovala činnost náboženských organizací kromě těch, které byly státem schváleny. Z informací Ministerstva vnitra Velké Británie - Hodnocení země, Vietnam, za roky 2002 a 2003, vyplynulo, že svoboda náboženského vyznání je zakotvena v ústavě, vztahuje se však jen na registrované skupiny, mezi něž patří i katoličtí křesťané. Porušování lidských práv se většinou týká neregistrovaných skupin. Vláda obecně umožnila svobodně vyznávat víru dle vlastní volby. Účast na náboženských aktivitách se v zemi výrazně zvyšovala. Počet katolíků činí přibližně 6 – 7 milionů lidí.

Z žalobou napadeného rozhodnutí vyplynulo, že skutkový stav žalovaný na základě jím shromážděných podkladů stanovil tak, že důvodem stěžovatelčiny žádosti o udělení azylu bylo zabavení jejího domu kvůli nesplacení půjčky, problémy s policií vyplývající z jejího nelegálního podnikání a snaha o legalizaci pobytu v ČR. Žalovaný dospěl k závěru, že její problémy s policií nebyly důsledkem pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo že by odůvodňovaly strach z pronásledování z důvodu své rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Zároveň uzavřel, že žalobkyně by nebyla v případě návratu do Vietnamu ohrožena na životě či svobodě též z důvodu jejího náboženství.

Nejvyšší správní soud shledal, že žalovaný při svém rozhodování vycházel především ze stěžovatelčiny žádosti o udělení azylu a z jejích sdělení poskytnutých během pohovoru podle § 23 zákona o azylu. Stěžovatelka při tomto pohovoru odpovídala na přesné otázky konkrétně se vztahující k její životní situaci a mohla se i samostatně vyjádřit k důvodům své žádosti o udělení azylu. Situaci žalobkyně žalovaný též posoudil na pozadí informací o politické a ekonomické situaci a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, zejména pak ze Zpráv Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv ve Vietnamu za rok 2001, ze dne 4. 3. 2002, a za rok 2002, ze dne 31. 3. 2003, informací Ministerstva vnitra Velké Británie – Hodnocení země, Vietnam, za roky 2002 a 2003, informací Ministerstva zahraničních věcí ČR (Zastupitelský úřad v Hanoji) ze dne 26. 5. 2000, č. j. 118854/2000-LP, a dále též z informací z databáze České tiskové kanceláře.

V této souvislosti se Nejvyšší správní soud neztotožnil s obecně namítanou neobjektivitou či nepřesností žalovaným opatřených zpráv o dodržování lidských práv ve Vietnamu. Žalovaný vycházel zejména z výše uvedených zpráv Ministerstva zahraničí USA a informací Ministerstva vnitra Velké Británie, tedy ze zpráv, bezprostředně se časově vztahujících k situaci žalobkyně v zemi původu, tak i pro posouzení překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Tyto zprávy jsou komplexními a každoročně aktualizovanými dokumenty o stavu dodržování lidských práv v mnoha zemích světa. Není důvodu domnívat se, že Spojené státy americké či Velká Británie představované svými státními orgány mají nějaký zájem na tom, aby život ve Vietnamu líčily příznivěji, než jaký ve skutečnosti

je: zmíněné zprávy naopak detailně popisují celkovou ekonomickou a politickou situaci včetně přehmatů vietnamské státní moci v nejrůznějších případech, aby tak umožnily příslušným orgánům v cílových státech co nejobjektivněji posuzovat žádosti o azyl. Žalovaný navíc v dané věci nepoměřoval stěžovatelčiny výpovědi pouze s těmito zprávami, ale též s aktuálními informacemi o Vietnamu obsaženými v databázi ČTK a s informacemi Ministerstva zahraničních věcí ČR, tedy informacemi pocházejícími ze zdrojů zcela odlišného charakteru a původu; všechny informační zdroje ve spojení se skutečnostmi uváděnými stěžovatelkou jej nicméně dovedly ke stejnému závěru, což nenapovídá tomu, že by byly tendenční či účelové: naopak to svědčí o tom, že všechny vypovídají objektivně o téže realitě.

Ze správního spisu jasně vyplývá, že žalovaný provedl v řízení úplné dokazování, je z něj zřejmé, z jakých důkazních prostředků při svém rozhodování vycházel. Důkazní prostředky byly řádně a logicky zhodnoceny a provedené dokazování vyústilo v řádně zjištěný skutkový stav, z něhož správní orgán při svém rozhodování o tom, zda jsou zde důvody pro udělení azylu dle § 12, § 13 odst. 1 a odst. 2 a § 14 zákona o azylu a zda se na stěžovatelku vztahuje překážka vycestování dle § 91 zákona o azylu, vycházel.

Podklady pro skutkový závěr učiněný žalovaným, obsažené ve správním spisu jsou pro účely rozhodování o udělení azylu zcela dostačující, skutková podstata ze spisu jednoznačně vyplývá a je konzistentní i s tvrzeními žalobkyně učiněnými v průběhu správního řízení.

Nejvyšší správní soud tedy shledal všechny stěžovatelčiny námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu